

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPART HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona
fél évre - - - 6 " "
negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetések kedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

Bukovinai győzelmeink.

Amiben egy pillanatig sem kételkedtünk, hogy előbb-utóbb be fog következni, az már is valóra vált. Bebizonyult, hogy az erdélyi határon megtörik az ellenség ereje és hogy hiába tesz ott kísérletet az előnyomulásra. Mert sem odaállított tekintélyes hadseregünk, sem a topográfiai helyzet nem enged meg, hogy az oroszok a radnai és a borgói szorosok tájékán magyar területre betörhessenek.

És a két akadály közül elég volt az egyik is, hogy meggyőzze az ellenséget a próbálkozás hiabavalóságáról. Elég volt magán a bukovinai terepen fölvonult haderőnk, hogy három helyen is megverje, szétkeresse a támadó oroszokat. Előbb Jakobéninél, majd Dornavatrától mintegy tíz kilométernyire fekvő Kolbutál községnél és legujabban — három napos kemény harcok után — a bukovinai Kirlibaba tőszomszédságában fekvő Lajosfalvánál mértek csapataink igen súlyos, majdnem megsemmisítő csapásokat a nagyszámu orosz seregekre. Rendetlen futásban menekült mind a három helyről az ellenség. Valószínűnek látszik, hogy ezzel az oroszok bukovinai offenzívája teljesen összeomlott és füstbe ment

minden remény, melyet az erdélyi határvonal megostromlásához kötöttek. Emberek és hadiszerekben rettentő veszteségeket szenvedtek, míg a mi veszteségünk a képzelhető legminimálisabb.

Büszkeséggel, hálás elismeréssel gondolunk hős katonáinkra, akik hátuk mögött hagyva természetalkotta biztos hegyváraikat, már a bukovinai területen feltartóztatták és megverték három ponton is az ellenséget, — elhárítva nemcsak az erdélyi határ nagyobbmértvű közvetlen megtámadásának eshetőségét, de egyszerűen alapjaiban megrendítve az oroszoknak bukovinai egész pozícióját.

Bukovinai győzelmeink jelentősége abban áll, hogy Magyarország erről az oldalról megtámadhatatlannak bizonyult.

Hadseregünk diadalmas bukovinai offenzívájának első következménye a bukovinai adminisztráció rendes megkezdése. Illetékes forrásból vett hírt szerint a Kolozsvárra költözött főbb bukovinai hivataloknak Dornavatrára való visszahelyezése már a napokban megtörténik.

Téli ruhaneműt adakozunk harczoló katonáink számára!

Mangra és Christea püspökök a románok magatartásáról.

Hogy milyen hősiességgel és hazafias lelkesedéssel veszik ki részüket magyar testvéreinkkel egy sorban a román nemzetiségű katonák ebben a mi dicsőséges harcunkban, arról a győzelmes harczeri tudósítások egész sorában számolnak be a magyar lapok. Hogy a magyarországi románság ilyen fényes tanúságot tett hazaszeretetről, abban Mangra Vazul nagyváradi püspöki helynök és dr. Cristea Miron karánsebesi püspök felvilágosító, igazságokat hirdető és egyben a románság kulturális és gazdasági érdekeit védelmező politikájának is nagy szerepe van.

Klasszikusan szép az az újévi egyházi beszéd, melyet Mangra Vazul mondott a görög keletiek újévi napján a görög keleti román templomban. A hazafias főpásztor nagyhatású szózatából, mely a mi háborunk igazságát hirdető és megvilágító beszédek egyik történelmi jelentőségű dokumentuma lesz.

„A mi Monarkiánk jogos önvédelemből üzente meg és folytatja a háborút.

A haza az emberi léleknek legbecsesebb emlékkönyve. Minden egyes lapja szívünk vérével van megírva. A haza az embernek a legelső és legutolsó szava; ez foglalja magában az embernek összes örömeit és összes bánatait, mert a hazaszeretet érzelme oly végtelen és örökkévaló, mint maga az Isten. A haza a gyermekkori napok emléke, a haza,

Levél a Nida mentéről.

— P. R. nagyenyedi zászlós-tisztől. —

Nagy reménységgel és fáradhatatlan elszántsággal vivjük nehéz harcunkat. Az oroszok attörési kísérletét és előretörő támadásait vezéreink terve és katonáink bátorsága, tüzeregységünk nagyszerű készütsége bamulatot keltő módon teszi lehetetlenné.

A nagy orosz haderő kíméletlenül veti magát belé a legreménytelenebb ütközetbe is. Tüzérségünk feayes haditettei csakugy sópörtek az oroszok hadállásait s hiába valónak bizonyult az az orosz szándék, hogy itt bennünket elszakítson a felső és alsó vonalon operáló és védő csapatainktól. A németek s a mi katonáink szívós és határtalanul lelkes hősiessége feuséges érzést kelt mindenki benn. Így csak győzni lehet!

A mikor mi az oroszok említett attörési kísérletének egy kemény ütközetében részt vettünk és világos reggel szembe nézhettünk egy 1000—1400 lépés távolságban, értesülve szándékaikról, nem mondok nagyot, de hihetetlen bátorsággal támadtak katonáink. Az oroszoknak csak egy kis része volt a tisztáson, a nagyobb az erdőben helyezkedett el, amint ezt járőreink felderítették. Előttünk egy kisebb patakocska folydogált, lehetett egy 1 méter mélységű. Ezen kellett volna

átjónniök az oroszoknak vagy nekünk átmenni biztos támadásra. Járőreink itt csodálatos bátorságot tanusítottak. Noha parancs szerint csak a patakig kellett a felderítést végezni, levették ebből a hidegben és úgy mentek keresztül a patakon. Hősies bátorsággal végezték el feladatukat és fontos megfigyelésekkel tértek vissza. Valameenyien vitézségi érmet kaptak.

A lélek erősíti a testet ilyenkor és fel se vettük, hogy bõrig ázva egy erdőben töltöttük el az éjjelt az Isten szabad ege alatt. Ahg, hogy N. fület elhagytuk, a hátunk mögött nagy ágyudörgések hallatszottak és rohamosan közeledtek felénk. Ép egy hegyhaton vagyunk, mikor észrevesszük, hogy az ágyudörgések nekünk szólnak. Közvetlen mellettünk explodálnak a gránátok. Mikor már több gránat tőlünk jobbra elsül, egy gondolatra futásnak eredünk mindnyájan. Ez volt a szerencsénk, mert én tölem — leg hátul voltam, ahg 15—20 lépésre robbant föl az utolsó lövés, a fölkaavart földtörmelek engemet is ért. Ket perc alatt az erdő elszakart bennünket az ellenség szeméi elől.

Nagy kerülő utakon az erdőn keresztül eber elővigyázattal megerkeztünk a tűzvonal tartalekáiig. Egy kis szünet után megkaptuk a parancsot a támadásra. Balra a németek, jobbra a mieink. Gyorsan kifejlődtek és mentünk előre. A golyók sivitnak,

a fiuk elsőbb a fak közé huzódva keresnek támpontot, látom, hogy a golyók ritkán jönnek és igen magasán haladnak. Futok jobbra, majd balra, kiabálok a fiuknak, hogy az összeköttetésre vigyázzanak. Mind hiába. Egyszer csak észrevesszük, hogy az összeköttetés jobbra megszűnt, és az első szakasz nincs sehol, amint nagy hurrával előre rohantunk. Rögtön megindulnak a járőrök, hogy az összeköttetést keressék. Mintegy másfél óra múlva megtalálják az egyik századot, de a mi embereinket sehol sem találják. Jóval az ütközet után szállingóznak vissza a fiuk és mondják, hogy az első szakasz egész az orosz drótakadályokig haladt. Igazi hősként vertek ki hadállásaikból az ellenséget. Ott erős tüzet kaptak és egy részük a zászlóssal együtt eltűnt.

A hősiességtől és elszántságtól több ilyen haditettét viszik véghez katonáink és ezek között a gyulafehérvári 50-ik gyalogezred. Vilmos német császár az 50-ik ezredet zászlóval és vaskereszttel tüntette ki és megdicsérte.

Csak több nap elteltével lehet pontosan megállapítani nidamenti harcaink sikerét és jelentőségét. Az orosz támadást itt megtörtük és egyben védekezését is lehetetlenné tettük.

a szülői ház, szerető anyánk dédelgetései, szíveink ártatlan képzelmei és azon hely is, ahol először szerettünk és megszeretve lettünk. — Mindez a haza azon szent föld, amelyben apáink, nagyapáink és őseinknek porai nyugosznak.

Az apostoli parancsolatot követve a mi anyaszentegyházunk minden isteni tisztelet alkalmával szorgalmasan fohászkodik igazhívó és Krisztus által szeretett I. Ferencz József császár és apostoli királyunkért, az ő egész udvaráért és hadseregéért, az ő uralkodásáért, győzelméért, jólétéért, nyugalmaért és üdvéért és hogy a mi Urunk Istenünk különösen elősegítse gyarapodását és mindenben felsegítse és hogy minden ellenségét és ellenfelét legyőzhesse.

A mi egyházunk imákat mond a bazáért is, hogy az Ur Isten védelmezze ez országot, annak várait, városait és falvait a tűztől, a kardtól és ellenséges népek támadásaitól és a belzavargásoktól; hősiességre és készséges áldozatra buzdítván minden hívét a hazáért.

Nagy hazaszeretetről és a román fiúk vitézsége fölött érzett büszkeségről tanuskodik az a beszéd is, melyet Cristea Miron dr. a karásebesi püspök mondott ujév napján. A beszéd a legelején a háboru általános eseményeivel foglalkozik, majd ismerteti egy harczteri üzenetet. Az oroszok első máramarosszigeti inváziója alkalmával történt, hogy a mikor a lugosi ezred román katonái rohamra mentek, generálisuk úgy sirt örömben, mint egy gyermek.

A háboru eseményeiből.

Jan. 21. Kaukázusban az orosz főerő megátrált a törökök elleuoffenzívája elől.

A szövetségesek támadása Varsó körül, a Nida mentén és Galicziában Dunajecnél előre halad. Tüzérségünk itt már fölényben volt.

A háboru kitörése óta az angol kikötőkben 445 hajót foglaltak le. Semleges kikötőkben 505 német és 50 osztrák-magyar hajó keresett menedéket. A németek 124 angol hajót foglaltak le.

Jan. 22. Bukovinában nagy vereség érte az oroszokat. Kirlibabát hős katonáink visszafoglalták. Az oroszok súlyos veszteségek árán menekültek visszafelé.

Helgolandnál az angol flotta vereséget szenvedett és megfutott a német hajóraj elől, noha számban túlerőben volt. A németek elvesztették ez útközben a Blücher nevű páncélos csirkálót, viszont a németek elcsúsztatták egy nagy angol csatacsirkáló hajót és két torpedóuzót.

Kaukázusban az oroszokat oly súlyos vereség érte, hogy igen sok század létszáma husz emberre apadt.

Jan. 24. A kárpáti harczokból 1050 orosz foglyot szállítottak el.

Egy Zeppelin bombázta Libau kikötőt.

Jan. 25. A Nida mentén és Dunajec alsó folyásánál kemény tüzérségi harczok voltak. Az osztrák-magyar tüzérség egész lövészárkokat semmisített meg gránátjaival és sikeresen készíti elő a gyalogság támadását.

A kárpáti harczok eredményesen folynak. Az uezsoki hágót ismét a mi katonáink uralják. Az oroszok Bukovinában 11.000 román nemzetiségű lakost tartóztattak le.

Przemysl várából a gyakori kirohanások következtében állandó veszteséget szenvednek az oroszok.

A soissons-i vereség ellensúlyozására a

franciák nagy tevékenységet fejtenek ki a Vogezekben és Flandriában. A németek e közben több francia ezredet sepertek le a magaslati hadállásokból.

A törökök Olty irányában előre nyomultak.

Jan. 26. Volócznál és a vezérszállási útközben 700 fogoly és 5 géppuska jutott csapataink kezére.

Harczteri hősök kultusza.

A háboruval kapcsolatos társadalmi és hivatalos akciók között kétségtelenül a rokonszenvesebb és a legnépszerűbb az, amelyet a Hadsegélyző Hivatal kezdeményezett azzal a kegyeletes és amellett a hadtörténelmi és hazafias szempontból is rendkívül fontos czéllal, hogy a harcztereken hősi halált halt magyar katonák emléke az utókor, az elkövetkezendő nemzedékek számára méltó módon megőrkíthessék.

A hadsegélyző Hivatal égisze alatt ebből a czélből egy bizottság létesült „Hősök Emlékét Megőrkítő Országos Bizottság” czímen, amelynek elnökei Kirchner Hermann cs. és kir. altábornagy, a Hadsegélyző Hivatal vezetője és dr. Lukács György v. b. t. orsz. képviselő.

Ez a bizottság igen szerencsés gondolattal akarja megvalósítani nemes czélját és pedig felhívást intéz az egész ország közönségehez, hivatalos hatóságokhoz ép úgy, mint magánosokhoz, hogy minden adatot, amely harcztereinkezesett hőseink halála körülményeire és a harcztereken tanúsított hősi cselekedeteikre vonatkozik, ép így az elesett hősöknek rendelkezésre álló arcképeit küldjék be a bizottságnak.

Az ilyenformán összegyűlt adathalmazt a bizottság hivatalosan hitelesíteni igyekszik rendszerbe foglalva, mint a mai háboru emberi dokumentumainak okmánytárát, a nyilvánosság rendelkezésére bocsátja. Ez a nemes mozgalom, amely a komoly hadtörténelem számára is kétségtelenül nagyértékű becses adatokat fog eredményezni, de a másrészt a jövő nemzedékek számára a hősi cselekedetek egész légióját fogja nemes példázatok gyauánt megőrkíteni, hivatva van arra, hogy lelkes visszahangra keljen az egész ország társadalmában, főként azokban a hírlékokban, ahol ma aggodó szeretettel figyelik a harcztereken küzdő családtagok sorsát és gyászolják a hősi halottakat.

A Hősök Emlékét Megőrkítő Országos Bizottság ez nton hívja fel az ország közönségét, az érdekelt családokat és testületeket, hogy a fentjelzett adatokat az elesett hősök fényképeivel együtt czimére (IV. Hajo-utca 16., Budapest) sürgősen küldjék be.

HIREK.

— **Augusztai főherozegasszony** legközelebb országos körutrá indul, hogy a betegápolást országszerte ellenőrizze.

— **Halálozás.** Idősb Dobolyi Sándor körjegyző, Alsófehérvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, folyó év január hó 27-én életének 72-ik évében hosszas szenvedés után Csicsóholdvilágon elhunyt.

— **Kinevezés.** A mostani népfőlkelő tisztek kinevezése során dr. Varó Géza népfőlkelő hadnagygyá neveztetett ki.

— **Hősi halál.** Harasztosi Király Albert községi tanító, a m. kir. 21. honv. gyalogezred zászlósa, életének 23-ik évében,

midőn csapatját rohamra vezette, a studniczai útközben 1914. december 21-én hősi halált halt. Négy hónapon keresztül 47 csatában küzdött hősiessé, mintaszert példás-sággal teljesítve hazafiai kötelességét.

— **Róm, kath. egyházi hírek.** Közhírré tesztem, hogy a nagyenyedi róm. kath. egyházközség f. évi február 14-én vasárnap délelőtt 11 órakor a róm. kath. elemi fiúiskola tantermében tartja évi közgyűlését, melynek tárgya az 1914. évi számadások felülvizsgálása, az 1915. évi költségvetés előterjesztése és a folyó évi egyházi rovatall magállapítása. Közgyűlés tagjai: az összes nagykoru, önálló háztartással bíró r. kath. férfiak. Rada György, egyh. elnök.

— **1170 millió a hadikölcsön.** A magyar hadikölcsön ragyogó sikerét számokra váltva tárja az ország elé Teleszky János pénzügyminiszter. A közzétett elszámolás ezerszázhetvenmillió korona eredményt mutat. Ennyi értékű kötvényt jegyzett a nagyszerű hazafias felbuzdulás, a magyar föld védelmére sietett lelkes áldozatkészség.

— **Gondnoksági ülés.** Februárius 5-én (pénteken) d. u. 5 órakor, az elemi leányiskola tanácskozó helyiségében, az áll. elemi iskolák havi rendes gondnoksági ülésének főtárgya: az 1913-14. isk. évi számadások ellátása, esetleg elnöki jelentés az ellátás akadályairól. Ugyanakkor az áll. óvoda felügyelő-bizottságának is havi rendes ülése lesz. Varó Ferencz, elnök.

— **Érettségi a bevonuló diákoknak.** Illetékes helyről érkezett hír szerint a katonai szolgálatra alkalmas közepiskolai tanulók a katonasághoz való bevonuláskor vizsga nélkül megkapják az érettségi bizonyítványt.

— **Egy enyedi fiú a trónörökös előtt.** P. Róbert, a gyulafehérvári 50-ik gyalogezred tizedese az északi harczterre utaztatban P. város vasúti állomásán egy véletlen folytán emlékezetes öröm érte, a trónörökössel beszelt, ami csakugyan nagy öröm és lelkesítő lehet egy katonára. Szüleivel közli, hogy „éppen ebédelték a vasúti állomáson, mikor az udvari vonat érkezését jelezték. Miután kiérek fei kellett szállni a kocsikba. Én és még egy káplár társam leunt maradtunk. Az udvari vonat berobogott és megállott, Károly Ferencz József trónörökös és kíséretét hozta. A trónörököst csakhamar meglátta a katonavonatot és érdeklődve kinyitatta kocsija ablakát. Az ablakon kihajolt és odaintett. Élenken kezdőzködött, hogy hova megyünk, honnan jöttünk és milyen katonák vagyunk. Előbb nemetűl, aztán magyarul beszélgettünk. A trónörökös fiatal, ügyes, nagyon barátságosan, kedvesen beszelt és dicsérte a magyar katonákat. Szép tisztán beszél magyarul. — Kellemes meglepetésben volt reszünk Orosz-Lengyelország határán, a németek ünnepiesen fogadnak és megvendégeltek bennünket. Negy napig mentünk vonaton Orosz-Lengyelországban mintegy 250 kilométeres vonalon. Ezen az uton meglattuk az orosz sínek és táviróvezetékek maradványait, de azok helyett már egész új német vasutak és vezetékek épültek. Elképzelhetik, milyen területet foglaltak el már a németek. Ha miudennitt így volna, nem sokkal tartana a háboru. Lelekesen megyünk Varsó felé.”

— **Hull a hó.** Az országos havazás január 30-án reggel hozzánk is eljutott. Fel nap alatt 5 cm. hó hullott.

— **A 19, 20, 24 évesek.** A városi tanács kifüggesztette azt a hirdetést, amely az 1896., az 1895., és az 1891. évben született

népfelkelésre kötelezettek összeírásáról, bemutatásáról és behívásáról szól. A hirdetés szerint azok, akik az 1896. és 1895. évben születtek; akik az 1891. évben születtek, de a sorozó vagy vegyes felülvizsgáló-bizottság által az 1914. év végéig fegyverképtelennek osztályoztattak, illetve a katonai vagy honvéd felülvizsgáló bizottság által a közös hadsereg (haditengerészet), a honvédség vagy csendőrség kötelekeiből az 1914. év végéig elbocsátottak, január 30-tól február 6-ig jelentkezni kötelesek a főjegyzői irodában összeírás végett. A bemutatást és behívást majd külön hirdetmény hozza köztudomásra.

— **Cukor a kenyérben.** A magyar kereskedelmiügyi miniszteriumban Harkányi János báró kereskedelmiügyi miniszter előkérésével konferencia volt, amelyen afelől folyt a tanácskozás, hogy minő arányban tegyék kötelezővé a cukornak a kenyérliszt közé való keverését. A kormány és az érdekeltek ugyanis már hosszabb ideje folytattak eszmecsereket arra nézve, hogy a gabonaellátás biztosítása érdekében a cukrot pótlóanyagul fogják felhasználni. Jól informált bécsi körökben úgy tudják, hogy a tárgyalás alapján a megegyezés biztosítottak látszik. Másik osztrák organum pedig azt írja, hogy a magyar kormány rendelete öt százalékos arányban fogja előírni a cukorliszt keverését.

— **Cseledektartó gazdak figyelmébe.** A rendőrség figyelmezteti a cseledektartó gazdákat, hogy cseledeiket február 15-ig büntetés terhe alatt jelentsek be a rendőrségnek.

— **Az alsóausztriai iparosok gyűlése Tisza Istvánról.** Hogy Ausztriában is milyen bizalommal gondolnak Magyarországi miniszterelnökére, milyen büszkék rá és mennyire a magukénak vallják Tisza István grófot, arra nézve jellemző a Niederösterreichische Gewerbeverein múlt heti gyűlésének egyik epizódja. Feltétlenül győzni fogunk, — fejtették ki az osztrák iparosok közül sokan, — de az a kérdés, hogy lesz-e egy olyan emberünk, aki a háború után megteremtí a bekes ipari kultúra felvirágoztatásához annyira szükséges rendet. Erre a gyűlés elnöke a következő szavakkal válaszolt: Abban a helyzetben vagyok, hogy teljesen eloszlatotom a felszólaló urak aggodalmait, mert igenis van egy, erős, hatalmas emberünk, a mint azt én jóhíruformált helyről tudom: Wir haben da ja unsern Tisza! Mikor az elnök a Tisza-nevet kimondotta, a gyűlés tagjai percenkig állva tapsoltak, hogy demonstráljanak elnökük szavaiban való hitük mellett. Ma tehát mar ott tartunk, hogy Alsó-Ausztria iparosaival valószínűleg is mindent Tisza István gróftól várunk, minden bizodalomukat az ő egyéniségebe vetik. És ami a legjellemzőbb, Tisza István gróf miniszterelnököt egyszerűen a magukénak vallják.

— **Néhai Török Bartalan emlékére** koszoru-megváltás czímen a „Balázsfalvi takarékpénztár 50 koronát, gróf Busseul Henrikné önméltósága 20 koronát adományozott, melyet köszönettel fogadott az Elnökség.

— **Kereskedők és iparosok állami segélyezése.** A parlament tudvalevőleg törvényt szavazott meg, amely életbelépteti a jövedelemadót a 20,000 K-nál nagyobb jövedelemekre abból a czélból, hogy az így befolyó összeg, a háború által sújtottak segélyezésére fordítassék. Ezzel a kormány módot nyert arra, hogy a segélyezésnél azok is figyelembe vétessenek, akiknek támogatása az 1882 XI. t.-czikk keretében nem lehetséges. Ide tartoznak a kereskedők és iparosok, akiknek exis-

tenenciáját a háború alapján támadta meg, továbbá a kereskedelmi alkalmazottak, akik a háború következtében állásukat veszítették. A miniszter a napokban leiratot intézett a kereskedelmi és iparkamarákhoz, melyben felkéri ezeket, hogy szervezzék a bajba jutott kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak segélyezését és tegyék meg az idevonatkozó előterjesztést. „A segélyezés — mondja a miniszterelnök leiratában — kiterjesztendő azokra az önálló kerekedőkre és iparosokra, akiknek anyagi exisztenciáját a csalálfő hadbavonulása, vagy a gazdasági konjunkturának a háború-okozta megzavarása alapján támadja meg és akik közül ez utóbbiak egyáltalában nem részesülnek az 1882 XI. t.-cz.-ben megállapított államsegélyben, az előbbieket pedig részesülnek ugyan esetleg ebben az államsegélyben, de a hadbavonultak családtagjainak legnekülönbözhetőbb életszükségeit sem fedezik. Ilyenek továbbá a kereskedelmi és ipari üzletekben alkalmazott magántisztviselők is és pedig úgy a hadrakeltek, mint azok, akik a háború következtében veszítették el állásukat. Természetesen a szükséges segélyezésnek elsősorban keresetforrások megnyitására kellene irányulnia. Megfelelő munkalkalmakat kell nyújtaniuk úgy az itthon maradt családok, mint a keresetképes családtagok számára. Megyénkben a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara írja össze a támogatásra szorulókat.

— **A kétkoronás bankjegyek.** Az Osztrák-magyar bank a kétkoronás bankjegyek kibocsátását megszorította, amennyiben ezt a fizetési eszközt kizárólag a katonai szükségletre kívánja korlátozni, amelyre az eredetileg szánva volt. A polgári szükségletet a bank ezüstforintosoknak fokozottabb mérvben való kibocsátásával akarja fedezni. Ezen kívül a bank a kétkoronás jegyeket jobb papírosból ujjakkal pótolja.

— **Kiderült gyilkosság.** Dávid Kandin kénesei lakost meg 1912. évi november hó 22—23-ika között az uton halva találták s akkor megállapították a külső erőszak nyomából, hogy gyilkosság áldozata, azonban a tetteseket mostanáig nem sikerült kézrekeríteni. Az újabb csendőri nyomozat most vegre helyes utra tért s sikerült a tetteseket Hendea Ruzsán és társa kénesei lakosok személyében kézrekeríteni. Beismerték tettüket s most úgy adják elő, hogy ők Dávid Kandint, mint haragosukat csak megakarták verni, s meglesték, amikor a korcsmából hazament, azonban agyonütni nem volt szándékukban. A teljes beismerésben levő vádlottakat Gyulafehérvarra kísérték.

— **Pótállatvásár Abrudbányán.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdeklődők tudomására hozza, hogy az Abrudbánya r. t. városban a december 20-ról elmaradt országos állatvásár helyett a kereskedelmiügyi miniszter folyó hó 31-re pótvásár megtartását engedélyezte.

— **Háborús életbiztosítás.** Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság igazgatósága méltányolva sokaknak a kérését, a 24-től 36 évkoru B. osztályú népfelkelőkkel azonnali érvényességgel életbiztosítást köt. Bővebb felvilágosítást nyújt Földes Ede könyvkereskedő.

— **A magyar sajtó és a háború.** Abban a nagy küzdelemben, a mely elé a világháború állította a nemzeteket, a magyar sajtó az egész világ elismerését kivívta. Tárgyilagos, becsületos, őszinte híradásai, nyugodt önmérsékletes és hazafias komolysága meglepte a külföldet is. A magyar újságok a legnehezebb, legfárasztóbb munkát végzik, mert az újság hírszolgálatát most a legnagyobb akadályokba ütköztetik, hiszen a magunk háborúját vívjuk, a mi tüzhelyünk nyugalmáért küzdenek százazrek és milliók. Az újságírónak éreznie, tudnia, értenie kell, mi tartozik a nagy nyilvánosság elé, mi az, a mit közölnie szabad a nélkül, hogy mindannyiunk

félte őrzött nagyérdelkei esorbát szenvedjenek. Az Est munkatársai, a kik a magyar irodalom és újságírás legelőkelőbb képviselői e feladatot a legkittünbben oldják meg, bár ott vannak minden harcztéren, ott vannak minden oly gőzponon, a hol a külpolitika tekervényes szálsait szövegetik. Az Est munkatársai a táborokból és a semleges államok fővárosaiból egyaránt bő és megbízható tudósításokat, színes és tanulságos cikkeket küldenek ennek az újságnak, mely immár három hatalmas fővárosi nyomdában 12 óriási gyorsforgó gépen készül. Az Est nagysága tükrözi vissza Magyarország mérheteretlen szellemi kiüncseit. Mert ha ez az újság naponta közel 400.000 példányban fogy el, ugya magyar intelligencia erőteljesebb, fejlődésképesebb bármely külföldi nemzet intelligenciájánál. Európa egyetlen napilapja sem emelkedett 200.000 példányon felül. A napilap a lehatottabb fokmérője minden ország műveltségének, azért kétszeresen büszkék lehetünk Az Est-re, mint újságra és arra a nagy olvasó közönségre, mely Az Est becsületos munkáját, tisztességes híradásait méltányolni tudja. Az Est Budapeston, VII., Erzsébet-körút 20. sz. alatt jelenik meg. A fővárosban három és Bécsben egy kiadóhivatala van és emellett az ország minden részén — több mint 2500 helyen — önálló bizományosok intézik ennek az újságnak az adminisztrációs munkáját.

— **Ifjúsági előadás a moziban.** Az Edison feujjáték színház január hó 31-én (vasárnap) délután 3, 5 és este 8 órakor, három nagy előadást tart. A három órai előadás ifjúsági előadás. Ugyanaz a műsor kerül bemutatásra mint a többi előadásokon. A műsor sorrendje: 1. Vihar a wallei partokon. Természeti felvétel. 2. Pali társaságban. Kitérő bohózat. 3. Amerikai emléskök. Jelen fölvetelünk igen érdekes és még állatseregletben is ritkán található apró emléskökkel ismert meg bennünket. 4. A matrózfiu regénye. Drámai színjáték. 5. Bandika macskája. Kitérő vígjáték. 6. Bernát mint szakács. Humoros jelenet.

— **A gibraltári összeesküvők.** Rákosi Viktor új ifjúsági regényt ír, mely az angol viszonyokból rajzol képet, kapcsolatban a mai eseményekkel s a kitérő író legérdekesebb munkái egyikének ígérkezik. A pompás regény Sebök Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás hasábjain jelenik meg s máris nagy népszerűsége jutott a kis olvasók között. Ugyanaz a január 24-iki szám közli Lévy József szép versét, Benedek Elek meséjét, Dörmögő Dörmötör mulatságos hadi tetteinek új szerozatát a máramarosi harozokban, Rudnyánszky Gyula egy hátramaradt kis szindarabját, érdekes búvészmutatványokat, Zsiga bácsi mulatságos mókáját, képeket háborúból. A rejtványok, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

— **Nyilvános köszönet.** A Prot. Nőegyesület által f. hó 24-én tartott műsoros összejövetel alkalmával perselypénz czímen önkényes adományokból befolyt 69 K, 16 fill. Fogadják a szives adakozók egyesületünk hálás köszönetét. Zayzon János pénztáros, Kolecza Árpád ellenőr helyett.

Aranyat — vasért.

Nagyenyedről még a következők szivesek voltak adakozni:

Erdős Tivadarné 3 pár függő és zsuzsú, Veinberger Hani 2 drb gyűrű, Ica Ilona 1 drb gyűrű, Benkő Istvánné 1 drb gyűrű, Peter Józsefné 1 drb gyűrű, Bodrogi János 1 drb gyűrű, Bodrogi Jánosné 1 drb gyűrű, Gerő Margit 1 pár függő, Szabó Zsuzsika 1 ezüstláncz, Szűcs Klára 1 pár függő, Szűcs Margit 1 kereszt és apróság, Lóbi Mór 2 drb gyűrű, báró Kemény Katalin 2 aranybross, 2 aranyfüggő, báró Kemény Kató 1 aranyszív, báró Kemény Carolin 2 drb arany karkötő, Zeyk Dánielné 2 aranygyűrű, 1 aranybross, 1 aranyláncz, Hegedűs Ferenczné 1 aranygyűrű, 1 ezüstláncz, 1 ezüstpénz, Fekete Gizi és Erzsébet 1 aranygyűrű, 1 aranymedailon, Horváth Mária 1 ezüst függő, N. N. 1 aranygyűrű, Genád Nóra 1 ezüstkarkötő, Horváth Erzsébet 1 pár ezüstoffgő, Berger Hermanné tört apróság, Hassák Vidor hagyatékából, a minorita reudház Nagyenyeden 1 aranygyűrű és aranyfogak, Nagy Annuska 5 korona, Bardi

Anna 1 aranygyűrű, öz. Cirner Józsefné 1 drb aranygyűrű, dr. Kuku Ottó (Kolozsvar) 1 drb aranygyűrű, Rosenfeld bankigazgató (Kolozsvar) 5 korona, Kirschner Jakab 1 ezüstóra lánczal, dr. Mezei Sándor 1 pár kézelt- és inggomb, egy balászfalvi lakos 10 korona, Simonfi Alajos (Balászfalva) 1 pár aranykézeltgomb, Schvarcz Lajosné (Balászfalva) 1 drb gyűrű, dr. Enyedi Lajosné (Balászfalva) 1 ezüstóra lánczal és aranyapróságok, Lengyel Mórné (Balászfalva) 1 drb gyűrű, 1 karkötő, N. N. (Balászfalva) 1 drb gyűrű, Gajzágó és neje (Erzsébetváros) 1 női nyaklánc, 1 drb gyűrű, Nemes Jenőné (Balászfalva) 1 drb gyűrű, Gelb Jánosné (Balászfalva) 1 drb gyűrű, 1 ezüstkarkötő, Goldstein Böske (Balászfalva) 2 korona, 1 ezüstnyaklánc, Kis Pálné (Balászfalva) 1 drb gyűrű, Dus Jolánka (Balászfalva) 1 drb gyűrű, Eisenkovits Rózi (Balászfalva) 1 drb gyűrű, Sramm Lujza és Hári aranyfüggők, és 1 drb ezüstpéncz, Mendl Jakabné 1 férfi óralánc, 1 drb gyűrű, Surányi hadnagy 1 aranykarika és 3 korona, Markovics Samu 1 ezüstóra, 1 aranykarika, N. N. (Abrudbánya) 20 korona, Kis Ernőné 1 drb gyűrű, Horváth Margit 1 drb gyűrű, Pogány Károlyné (Poklisa) 1 drb aranykarkötő, 1 pár függő, 1 drb férfi óralánc, öz. Török Bertalané 3 drb aranygyűrű, báró Bánffy Kázmérné 1 mellett, 2 aranygyűrű és aranytörmelek, Daskó Györgyné 3 korona. Adományaikért fogadják hálás köszönetemet.

Szász Józsefné.

**Elismert legtartósabb,
legolcsóbb szötteásárak**

LINGNER GYÖRGY
nagyenyedi szövőgyárából
előírt gyári áron kaphatók

a gyári raktárban Szentkirály-
utca 106. szám alatt, ifj. Mész-
János és Társánál Fötér és a
Fogyasztási szövetkezetnél.

Nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatóság.

1014-915. l.

Arverési hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegyében Marosportus és Alsómarosváradja között a Maros folyón átvezető kincstári hid vámszedési joga, valamint a hidhoz tartozó és a Maros jobb partján fekvő vámház a bérleti szerződés jóváhagyásától számított három (3) egymásután következő évre a legtöbbet ígérőnek hasznbérbe fog adatni.

Ezen czélből 1915. év márczius hó 22-én d. e. 10 órakor a nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében nyilvános árverés fog tartatni.

A kikiáltási ár Kilencczerháromszáz (9300) korona.

A szóbeli árverés megkezdése előtt a nevezett pénzügyigazgatóság főnöknél 1 koronás bélyeggel ellátandó írásbeli ajánlatok is benyújthatók melyek a kikiáltási ár 10%-nak megfelelő bánatpénzzel, készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban, ellátandók.

Az írásbeli ajánlat aianlattevő által sajátkezüleg aláírva adandó be, s abban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiirandó, ugyszintén világosan kiteendő az ajánlattevőnek az a nyilatkozata, hogy az árverési és szerződési feltételeket jól ismeri, s magát azoknak aláveti. A borítékba zárt

és lepecsételt ajánlat következő czimzéssel látandó el: „Ajánlat a marosportusi kincstári hid vámszedési jogának bérletére”. Az árverés napja előtt esetleg már beérkező írásbeli ajánlatra vonatkozó bánatpénz vagy értékpapír valamelyik kir. adóhivatalnál letétbe helyezendő és az ajánlatához csak a hivatalos nyugta csatolandó. A készpénzzel vagy értékpapírral tett ajánlat már a beérkezés napján fel fog bontatni. Hogy a bánatpénz a kir. adóhivatalnál letétbe helyezhető legyen.

Az árverés előbb szóbelileg fog megtartatni, és az írásbeli ajánlatok csak azután bontatnak fel. Egyenlő szóbeli és írásbeli ajánlat között az árverező bizottság által azonnal megejtendő sorsolás dönt.

A megtartott árverés után beérkezett vagy a megfelelő bánatpénzzel el nem látott ajánlat figyelembe nem véteik.

A szóbeli árverezők részéről bánatpénztül szintén a kikiáltási árak 10%-a teendő le az árverés megkezdése előtt.

A legtöbbet ígérő bánatpénze visszatartatik vele, a bérszerződés csak felsőbb jóváhagyás után fog megkötöttni. A többi árverező bánatpénze az árverés bekezdése után vissza fog adatni.

Az árverésben részt vehetnek mindazok, akik hazai törvényeink szerint teljes szerződésnek kötése jogosítvák és a kir. kincstárnak bérhátrálékkal nem tartoznak.

Az ezen árverésre, illetve hasznbérletre vonatkozó egyéb szerződési feltételek a nagyenyedi pénzügyigazgatóságnál (hivatalos helyiségében 16. ajtó) a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők, vagy 1 koronás bélyeggel ellátott kérvényre írásban is közölhetnek.

Nagyenyed, 1915. január hó 20-án.

Hegedűs s. k.
14 1-1 kir. tanácsos, pénzügyigazgató.

Meghívó.

A „Szőlőbirtokosok Pinczegazdasága
Részvénytársaság” Nagyenyeden

az alábbi tárgysorozattal február hó 14-én délt 12 órakor a „Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.” helyiségében megtartandó 1915.

évi rendes közgyűlésére

a részvényeseket tisztelettel meghívja
az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Előki megnyitó, megalakulás, hitelesítők kijelölése.
2. Az igazgatóság évi jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése a zárszámadról.
4. Határozathozatal a mérleg, zárszámadás és felmentvény tárgyában.
5. Határozat a nyereség felosztásáról.
6. Három felügyelő-bizottsági tag választása három évre.
7. Idejében esetleg bejelentett indítványok tárgyalása.

16 1-1

A Sisak Szálloda éttermében
hétfőn, febr. 1-én
nagy disznótór.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírarugár Részvénytársaság villamos üzemi könyvnyomdájában Nagyenyeden.

615-915. sz.

Hirdetmény.

Nagyenyed r. t. város közhírré teszi, hogy az alábbi városi javak bérletére f. évi febr. hó 5-én d. e. 9 órakor a városháza tanács-teremben nyilvános árverést tart.

1. A kisapahidai határban levő szántóföldek 1915. évi márczius hó 1-től kezdődőleg 5 egymásutáni évre adatnak bérbe. Árverés alkalmával leteendő bánatpénz 150, egyszázötven korona.

2. A Nemzeti Szálló földszintjén lévő, jelenleg hatóságai husszéknek használt üzlet-helyiség 1915. évi április hó 24-től kezdődőleg 3 évi időtartamra.

Részletes feltételek a városi kiadóhivatalban megtudhatók.

A városi tanács.

Nagyenyed, 1915. január hó 28.

15 1-1 Sándor Jenő, polgármester.

Azonnal kiadó szálloda!

Mert kimérom hadba vonult, kedvező feltételek mellett azonnal átvehető a „Petőfi-szálloda” két új billiard, kuglázó és teljes üzleti berendezéssel.

Négy butorozott vendégszoba és beszállásra alkalmas tágas udvarral.

Értekezhetni:

Incze Istvánnál,
Fötér 19. sz.

S 3-

Orvosok
kitünő köhögés elleni szer a

**Kaiser-féle
Mell-Karamellák**
a „3 fenyővel”

Millió ember használja a

Köhögés

rekedtség, katarus, gégekatarus, elnyálkásodás, torokfájás, hörghurut és meghülés ellen, azért minden harczó katona nagyon szereti. 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonylat garantál a biztos eredményért. Étvágyat javító, jó izléses csukorkák. Csomagja 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér. Táborig csomagolás 30 fillér. — Kapható minden gyógyszerárban.

Olcsó tüzelőanyag.

Tölgyfa-hulladék és forgács
mint a múlt évben, egy csomó
a fátelen 6 korona, házhoz
szállítva 7 korona.

190 30-v

Klemm Pál.

Kiadó lakások.

Egy szoba és konyha, 2 szoba és konyha, 3 szoba és konyha, 4 szoba és konyha villanyvilágítással és minden hozzátartozókkal, külön udvarral, azonnal kiadó.

9 3-4

Értekezni lehet: Herlitska Nándor
háztulajdonos urnál, Tövis-utca 45.